

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

اولین همایش فرصت های سرمایه گذاری در حمل و نقل ریلی

سالن کنفرانس شماره ۱ محل دائمی نمایشگاه بین المللی

سه شنبه مورخ ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۴

(۱) مقدمه

(۲) وضعیت حمل بار در سال های گذشته

(۳) برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده

(۴) لکوموتیو و واگن مورد نیاز در افق ۱۴۰۴

۱- مقدمه (تاکید مقام معظم رهبری)

مقام معظم رهبری در بازدید از شرکت مینا خطاب به مدیرعامل راه آهن فرمودند:

”کامیونها را از جاده‌ها جمع کنید. این همه زحمت کشیده شد تا بنادر به راه‌آهن متصل شوند آنوقت تمام بار بنادر را کامیونها حمل می‌کنند. این موضوع را یادداشت کرده بودم که به آقای دکتر آخوندی بگویم. بروید و کاری کنید که بارها با راه‌آهن حمل شود.“

۱- مقدمه (تاکید ریاست محترم جمهور)

بیانات رئیس جمهور محترم در ارتباط با جایگاه حمل و نقل ریلی کشور

توسعه حمل و نقل ریلی از اولویتهای اساسی دولت است و دولت از این اقدام حمایت کامل می نماید.

وزارت راه و شهرسازی با جدیت کامل و طراحی های اقتصادی و سنجیده، تحقق توسعه حمل و نقل ریلی را پیگیری نماید.

**(۱) اولویت حمل و نقل ریلی در سند سیاست های کلی حمل و نقل ابلاغی
توسط مقام معظم رهبری در سال ۱۳۷۹**

**(۲) تکلیف قانونی رسیدن به سهم ۳۰ درصدی در حمل بار توسط حمل و
نقل ریلی تا پایان برنامه پنجم توسعه (قانون برنامه پنجم توسعه)**

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (تناژی)

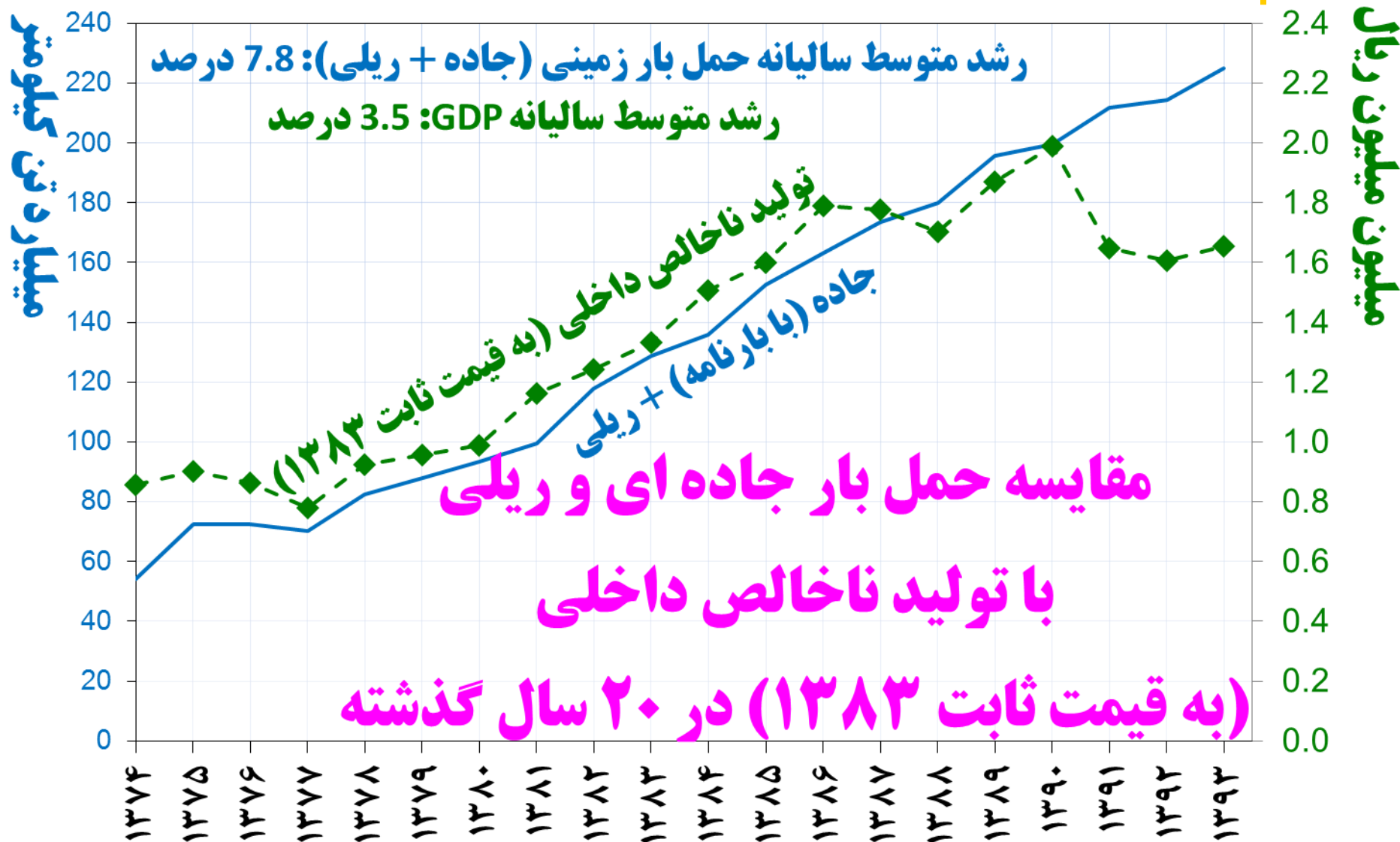
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (تن کیلومتری)

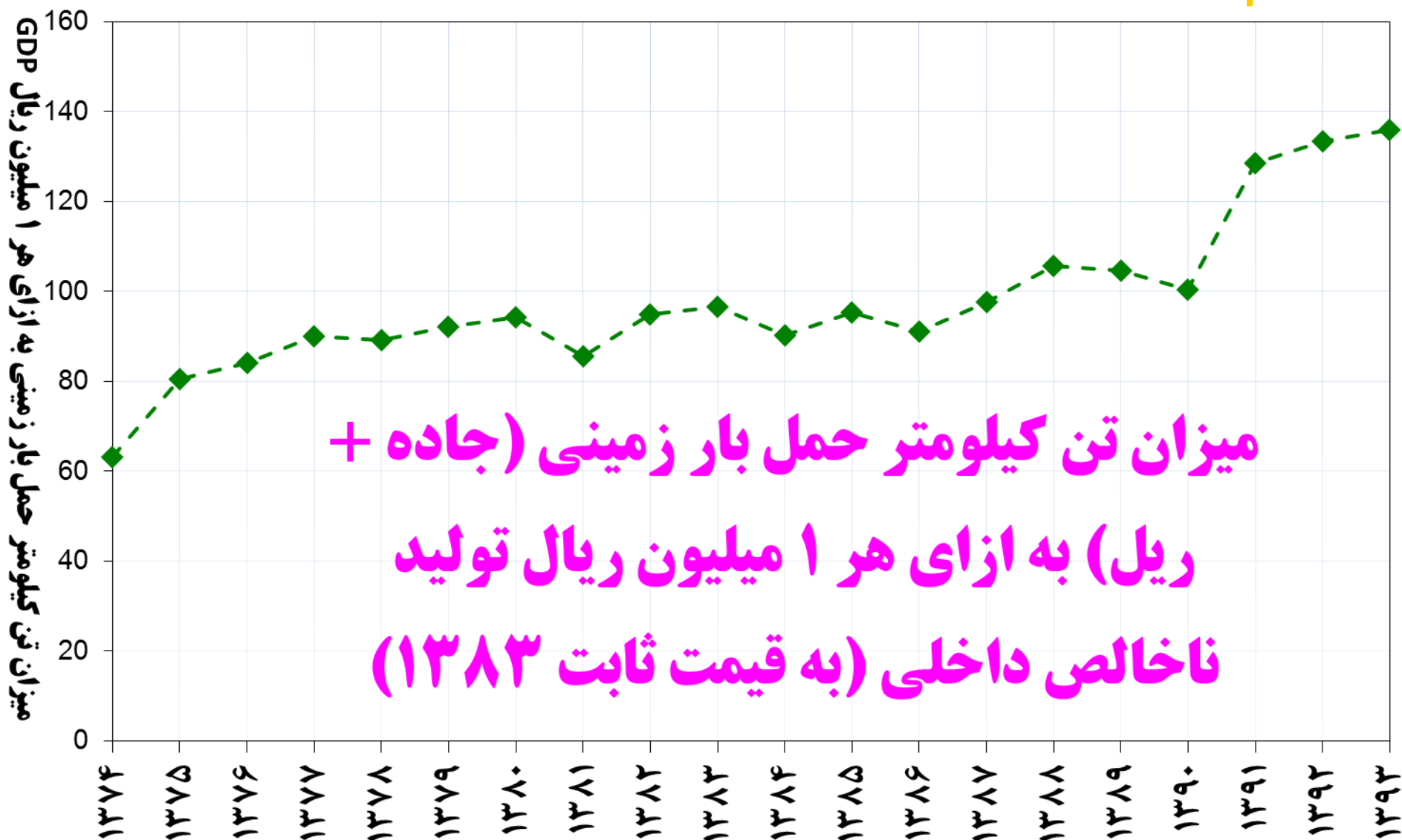
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (مقایسه با تولید ناخالص داخلی)

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

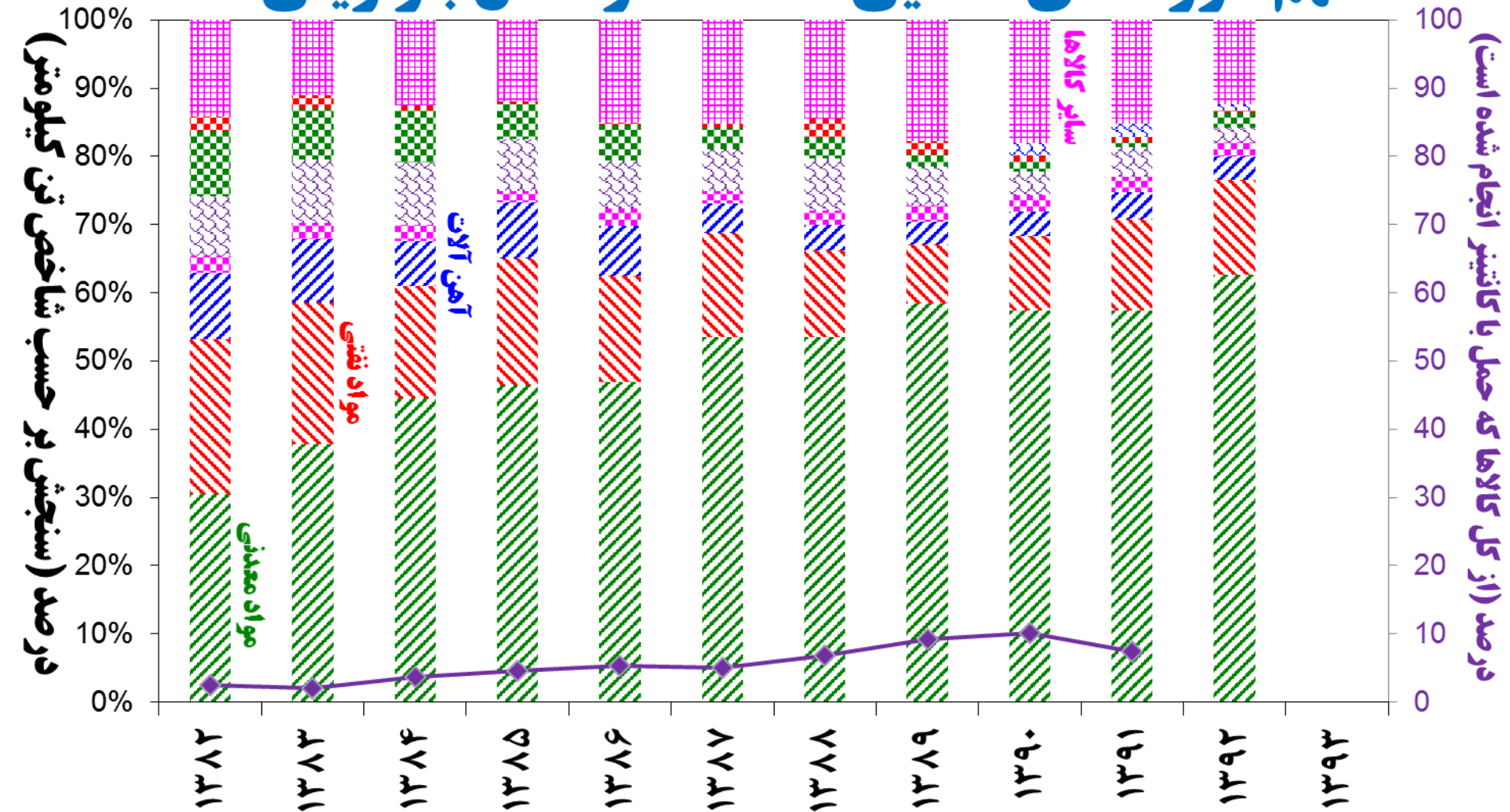
۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (میزان تن کیلومتر حمل بار به ازای GDP)

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

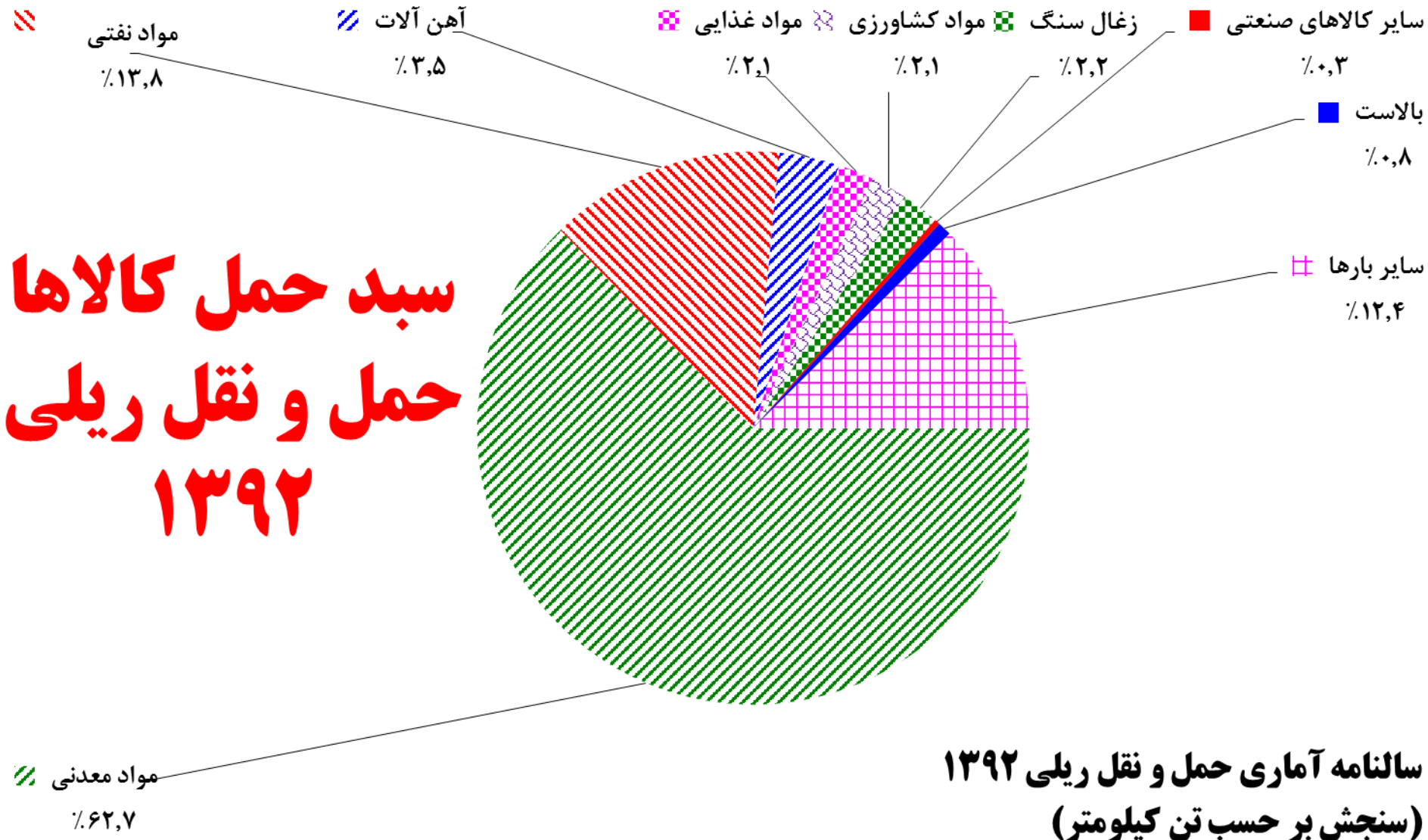
۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (سبد حمل کالاهای ریلی)

سهم گروه های کالایی مختلف در حمل بار ریلی

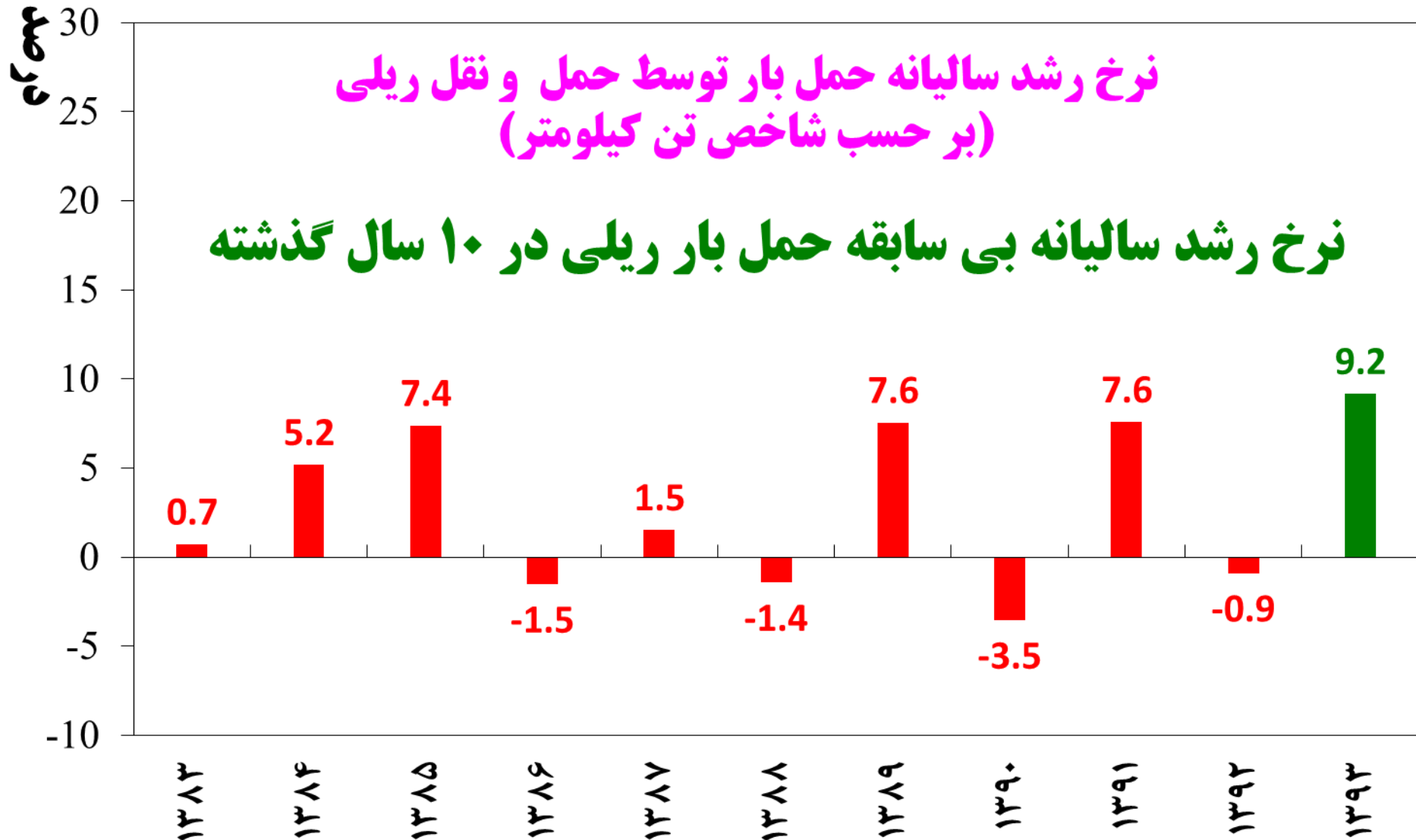
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (سبد حمل کالاهای ریلی ۱۳۹۲)

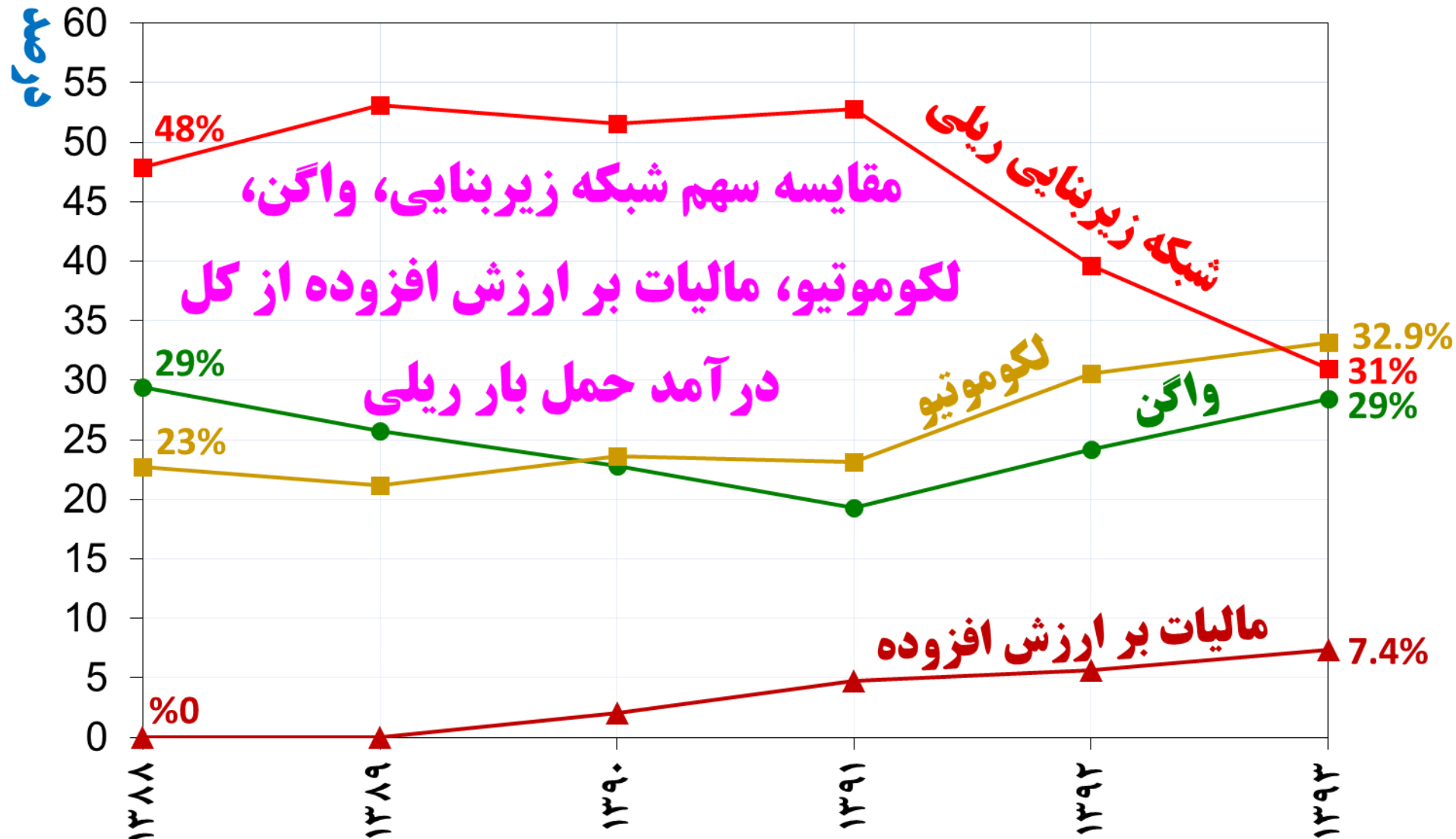
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (مقایسه نرخ رشد سالیانه در سال های گذشته)

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (سهم از درآمد حمل بار)

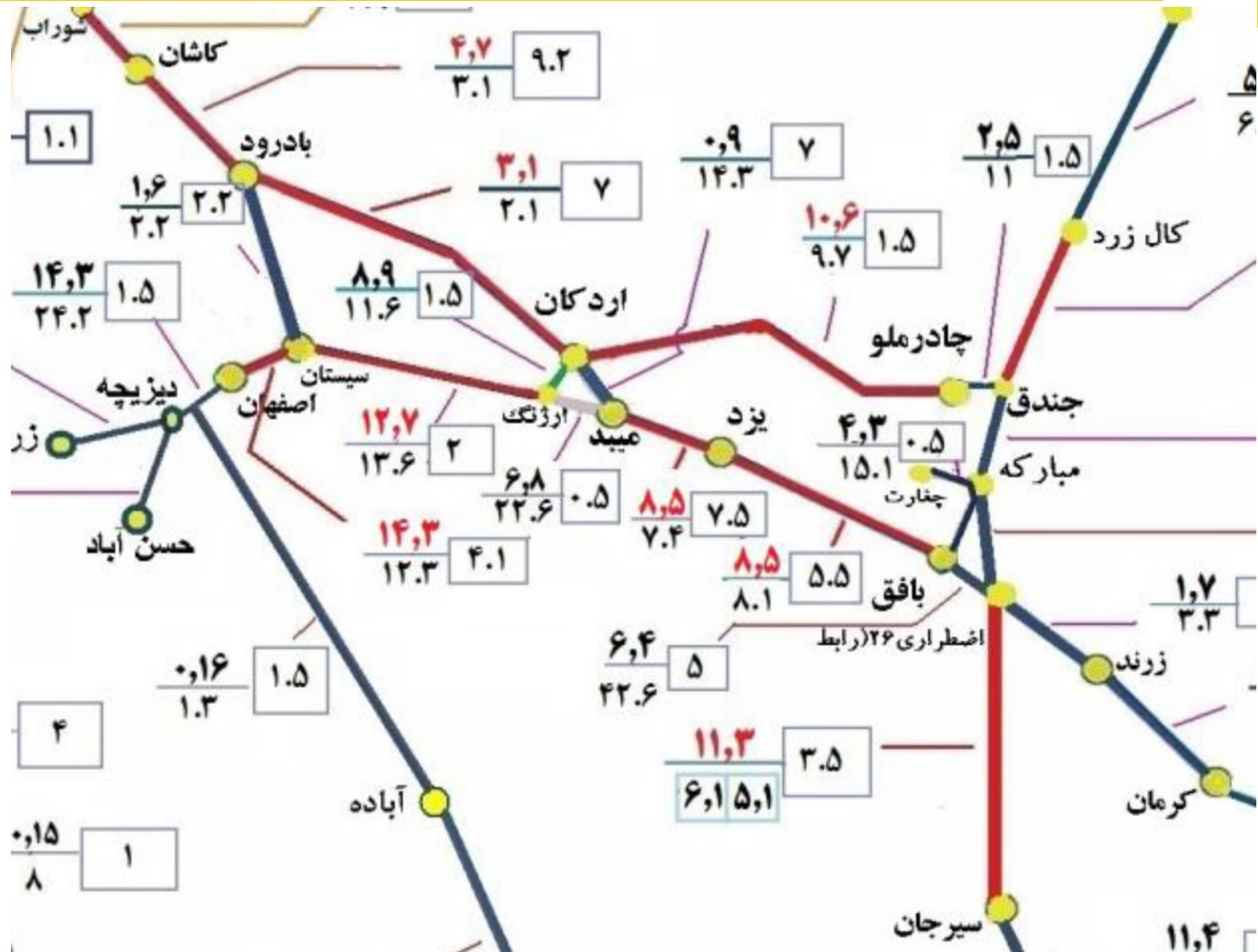
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (مقایسه ظرفیت و تقاضا در شبکه ریلی ۱۳۹۴)

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

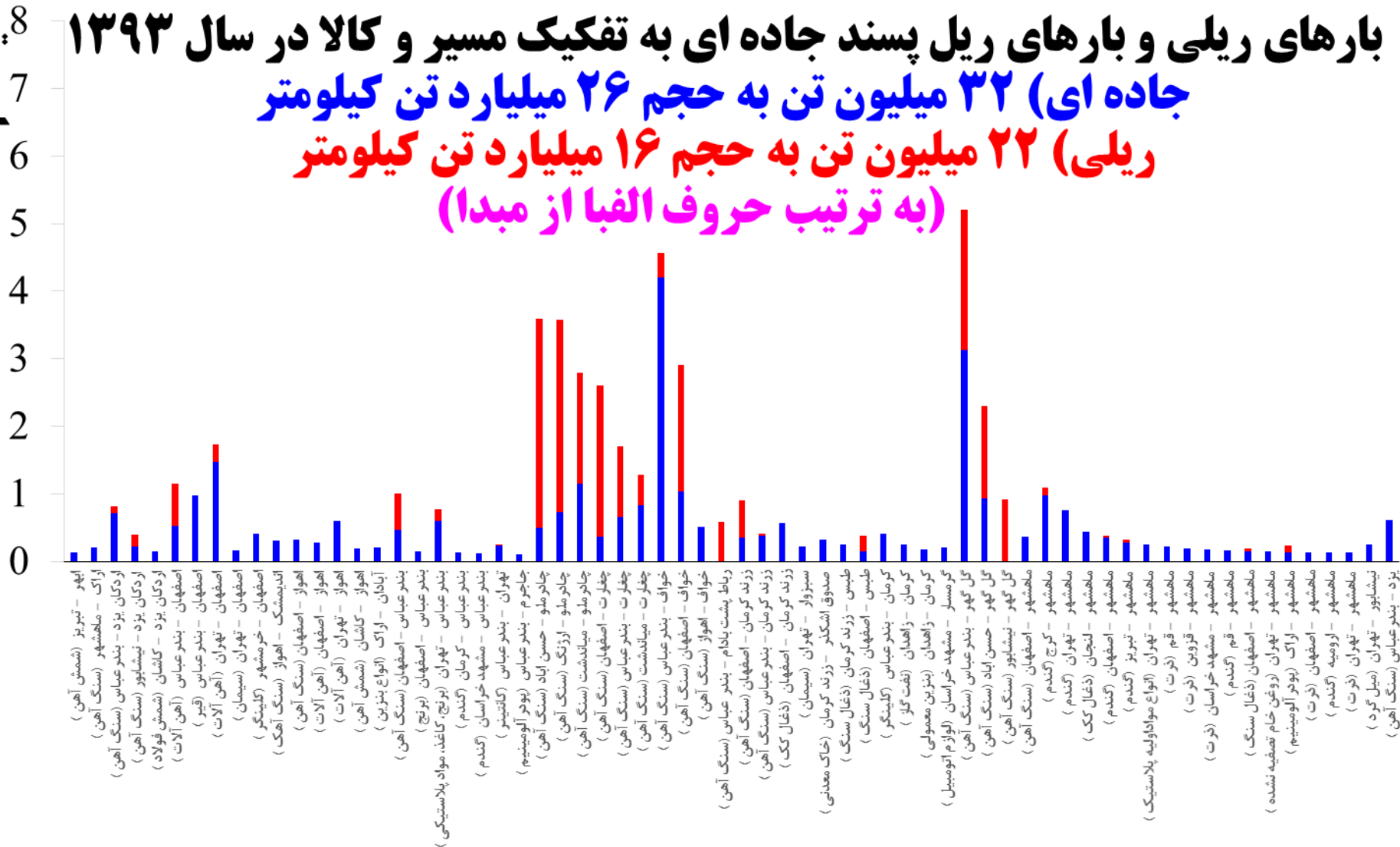
۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (مقایسه ظرفیت و تقاضا در شبکه ریلی ۱۳۹۴)

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

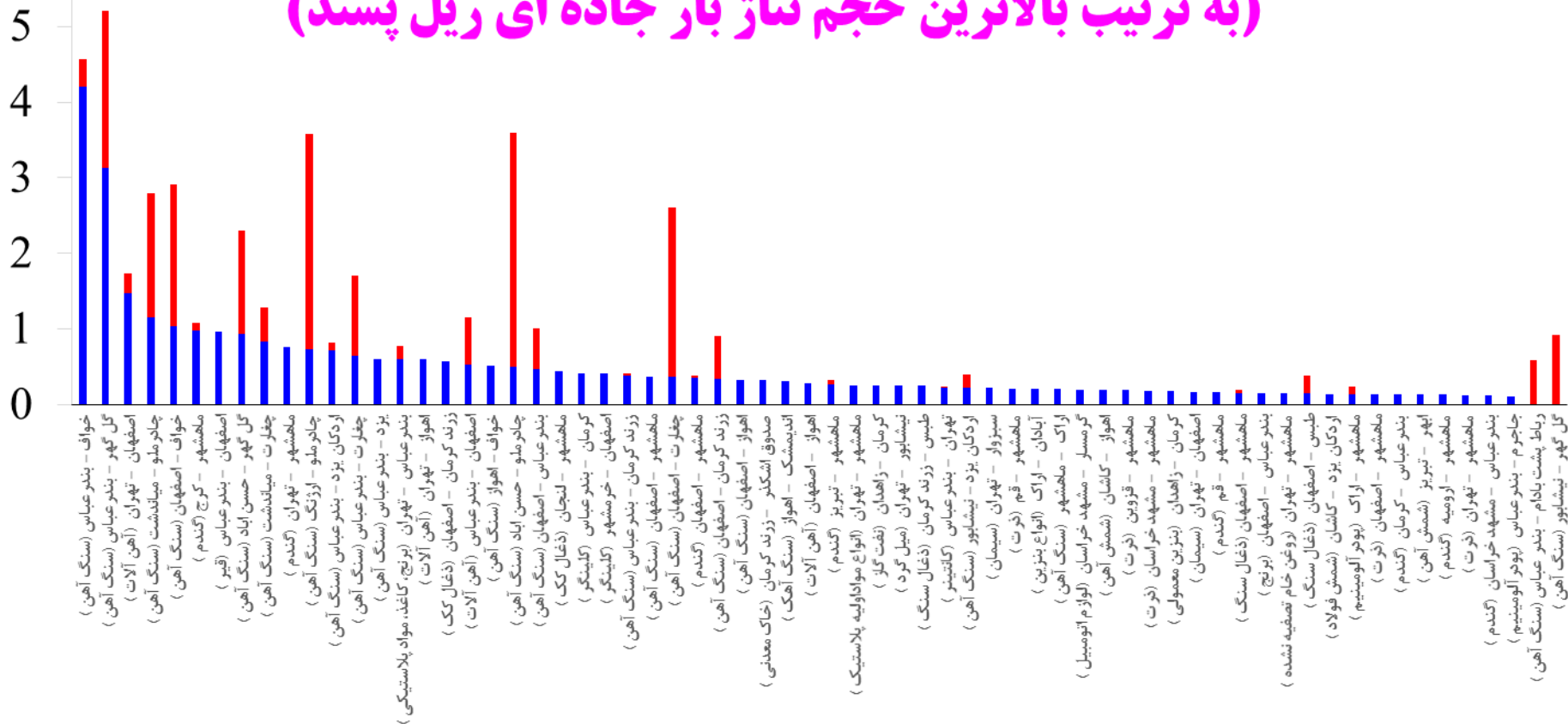
۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (بارهای ریل پسند به تفکیک مسیر و کالا)

بارهای ریلی و بارهای ریل پسند جاده ای به تفکیک مسیر و کالا در سال ۱۳۹۳
جاده ای) ۳۲ میلیون تن به حجم ۲۶ میلیارد تن کیلومتر
ریلی) ۲۲ میلیون تن به حجم ۱۶ میلیارد تن کیلومتر
(به ترتیب حروف الفبا از مبدا)

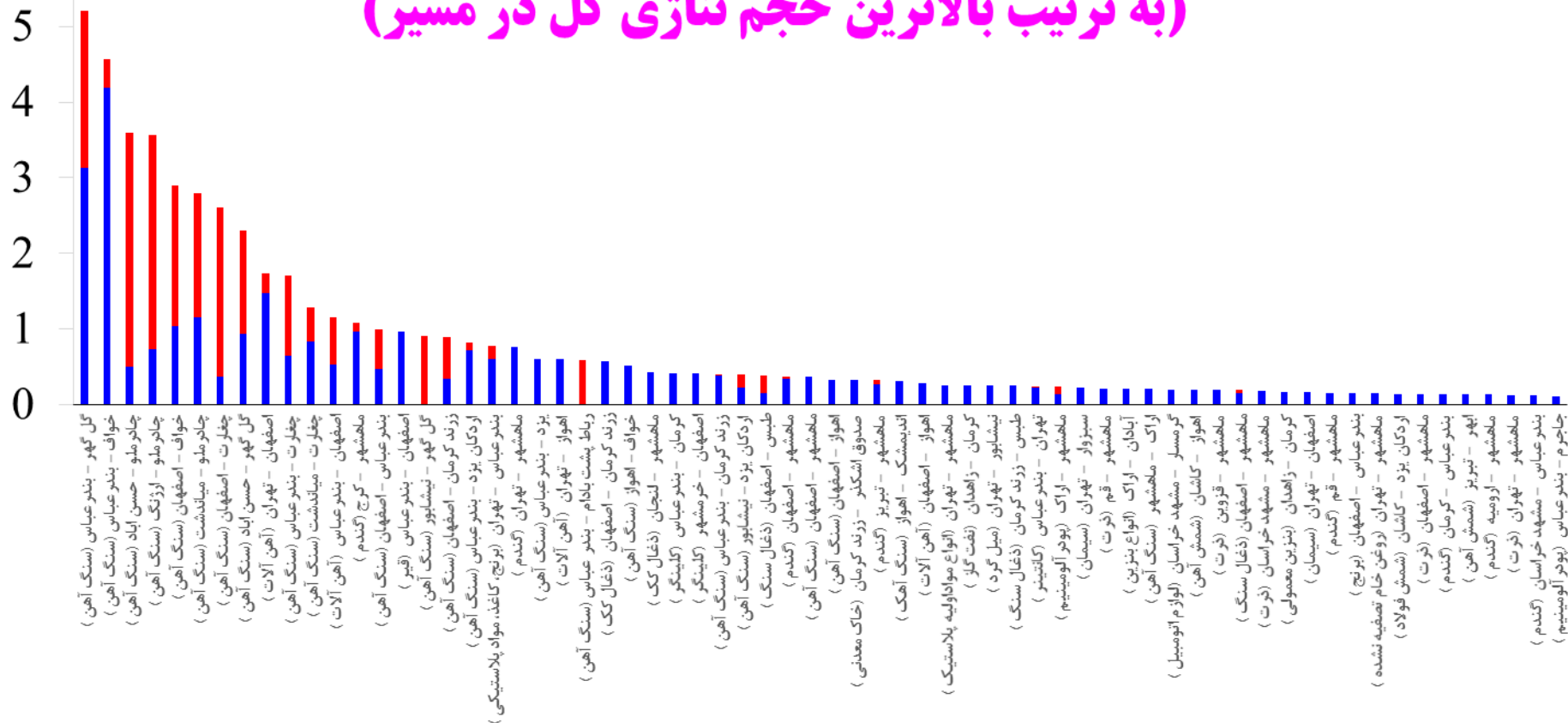
۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (بارهای ریل پسند به تفکیک مسیر و کالا)

٨
٧
٦

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (بارهای ریل پسند به تفکیک مسیر و کالا)

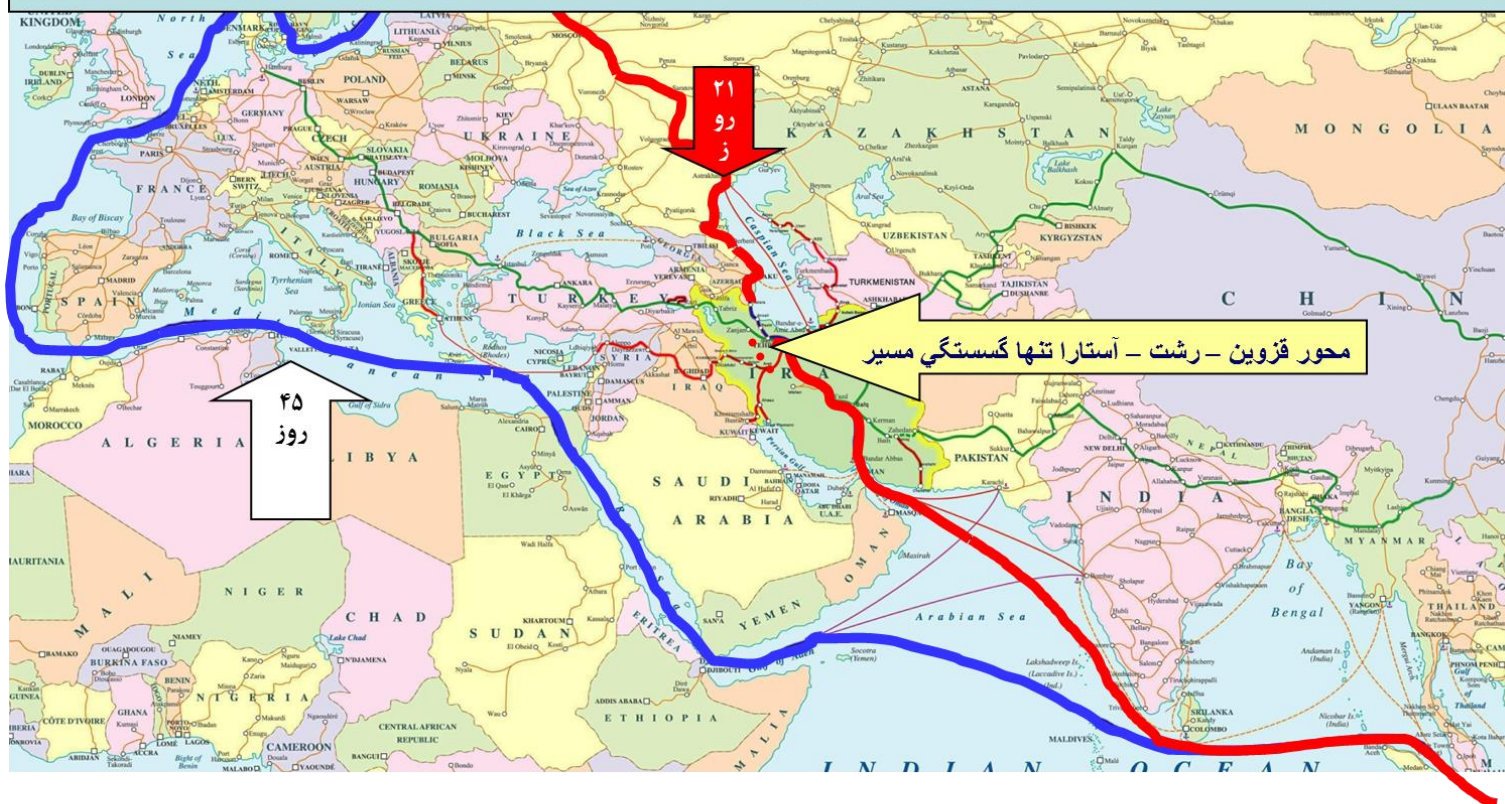
8
7
6

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (کریدورهای بین المللی حمل بار)

کریدور ریلی شمال - جنوب

مسیر: فنلاند - روسیه - آذربایجان به کشورهای جنوب خلیج فارس، اقیانوس هند و آسیای جنوبشرقی
طول مسیر از هلسینکی تا دهلی نو: ۹۳۸۹ کیلومتر - **طول مسیر تا بندر عباس:** ۵۸۹۲ کیلومتر - **مدت زمان سیر (راه آهن):** ۲۱ روز
طول مسیر دریایی: ۱۶۱۲۹ - **مدت زمان سیر (دریایی):** ۴۵ روز - **ظرفیت در خاک ایران:** ۶ میلیون تن در سال
گسستگی مسیر: محور قزوین رشت - آستارا - آستارا
میزان پیشرفت: محور قزوین - رشت ۷۰ درصد پیشرفت و قطعه رشت - آستارا هنوز عملیات اجرایی شروع نشده.

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (کریدورهای بین المللی حمل بار)

کریدور قزاقستان - ترکمنستان - ایران (شرق دریای خزر)

مسیر کریدور: قزاقستان - ترکمنستان - ایران (گروگان - اینچه برون)
طول مسیر: ۹۲۸ کیلومتر - داخل خاک ایران ۸۰ کیلومتر
ظرفیت مسیر: ۱۰ میلیون تن در سال

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (کریدورهای بین المللی حمل بار)

کریدور چین - قرقیزستان - تاجیکستان - افغانستان - ایران

کشورهای مسیر: چین - قزاقستان - قرقیزستان - تاجیکستان - افغانستان - ایران (سرخس - رازی) - ترکیه - اروپا

کیلومتر مسیر: ۷۹۷۴ کیلومتر

گسستگی مسیر: ایران (سنگان - هرات)، افغانستان (هرات - مزار شریف)، مزار شریف - مرز تاجیکستان، تاجیکستان

میزان پیشرفت کار: در خاک ایران ۸۰ درصد

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (کریدورهای بین المللی حمل بار)

کریدور ریلی پاکستان- ایران- ترکیه- اروپا

کشورهای مسیر: پاکستان- ایران- ترکیه به سمت اروپا

کیلومتر مسیر: حدود ۶۵۰۰ کیلومتر (۲۳۴۰ کیلومتر داخل خاک ایران)

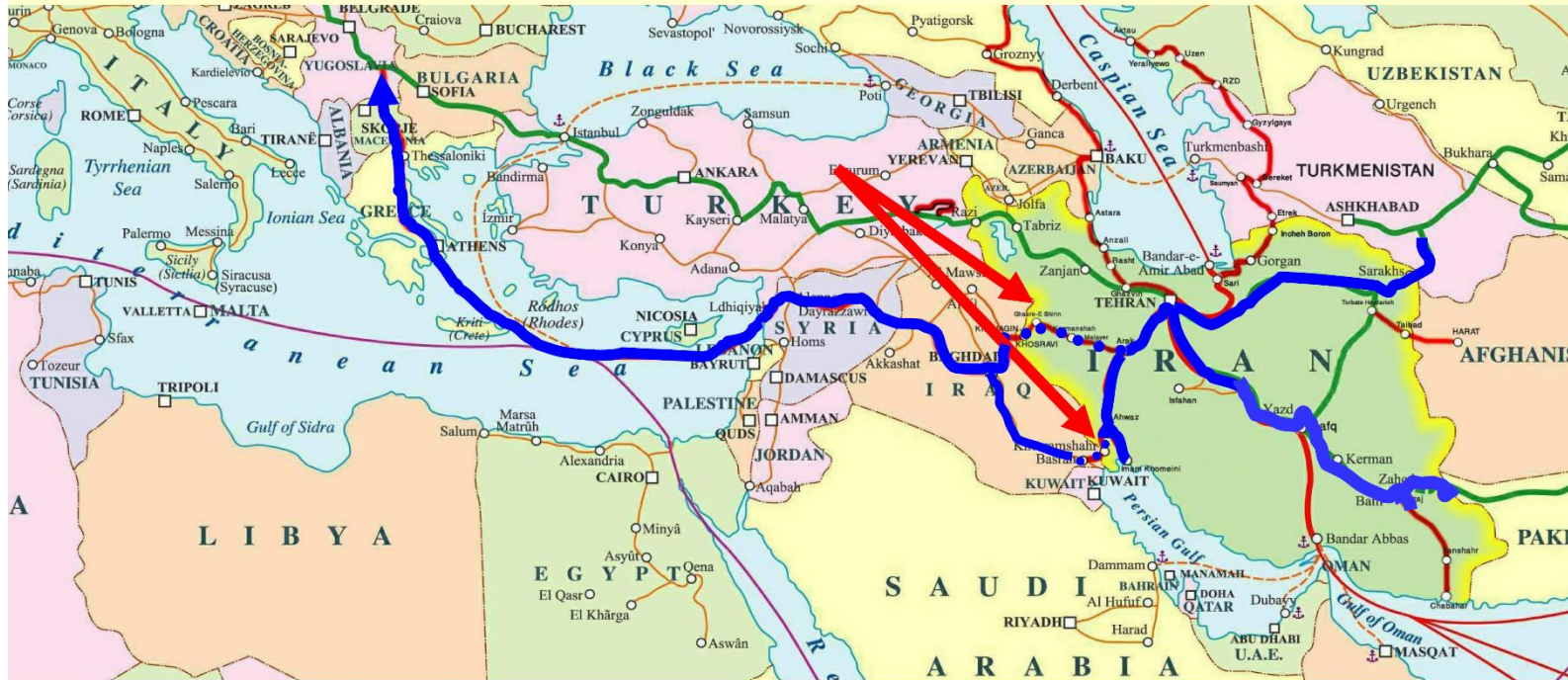
گسستگی مسیر: دور دریاچه وان (استفاده از دو دستگاه کشتی فری بوت با ظرفیت ۵۰ واگن باری عملیاتی است)

مسیر دریایی: ۴۰ روز

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (کریدورهای بین المللی حمل بار)

کریدور ریلی شرق - غرب

مسیر کریدور: الف) چین ، کشورهای CIS، ایران ، عراق ، سوریه ، دریای مدیترانه ، اروپا

ب) خلیج فارس ، ایران ، عراق ، سوریه ، دریای مدیترانه ، اروپا

ج) چین - میانمار - بنگلادش - هند - پاکستان - ایران - عراق - سوریه - اروپا

ظرفیت: تا ۵ میلیون تن

گسستگی: ۱- اراک - کرمانشاه - خسروی ۵۵۰ کیلومتر ۲- شلمچه - بصره ۳۵ کیلومتر

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۲- وضعیت حمل بار در سال های گذشته (جمع بندی)

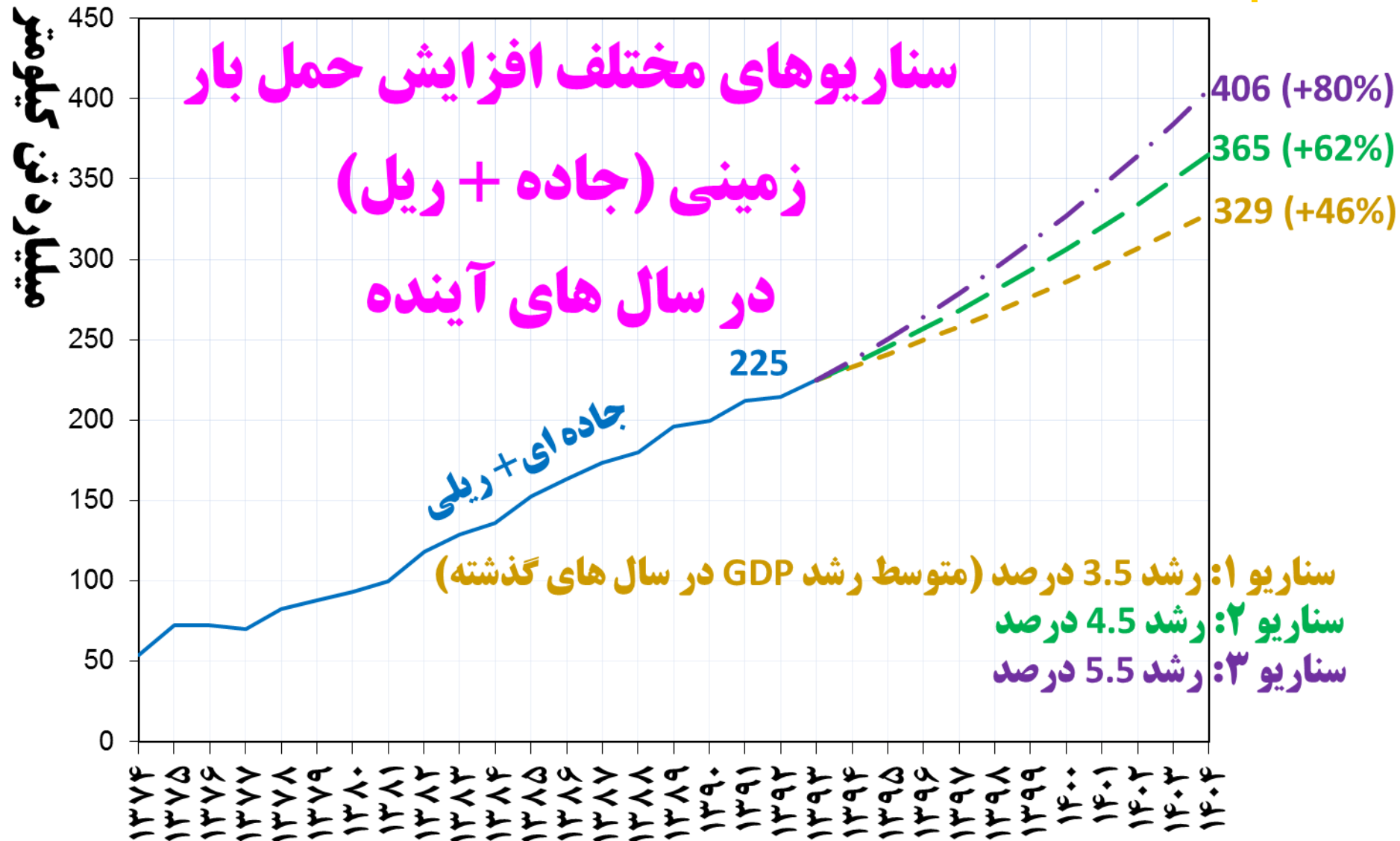
۱) در برابر رشد متوسط 3.5 درصدی GDP کشور، میزان حمل بار زمینی (جاده و ریل) در طول ۲۰ سال گذشته به طور متوسط سالیانه 7.8 درصد رشد (شاخص تن کیلومتر) داشته است. میزان کلی حمل بار با رشد GDP کشور ارتباط داشته و بیشتر از آن بوده است.

۲) بررسی بارهای ریلی و جاده ای نشان می دهد برای سال ۱۳۹۳ از حدود ۴۳۵ میلیون تن بار ریلی و جاده ای حدود ۷۰ میلیون تن آن با توجه به شبکه موجود ریلی، ریل پسند بوده است که ریل فقط نصف آن را حمل کرده است. برای سال ۱۳۹۳ حدود ۲۲ درصد کل بار جاده و ریل (شاخص تن کیلومتر)، ریل پسند بوده است. برآورد می گردد با توسعه بیشتر شبکه ریلی برای سال های آینده بین ۲۰ الی ۳۰ درصد کل بارهای زمینی کشور (ریل و جاده) ریل پسند باشد.

۳) با رفع گلوگاه های ظرفیتی شبکه زیربنایی و تامین ناوگان و اقدامات برای جذابیت حمل ریلی از نظر هزینه و زمان امکان تحقق ترافیک ۲ برابری روی شبکه فعلی وجود دارد.

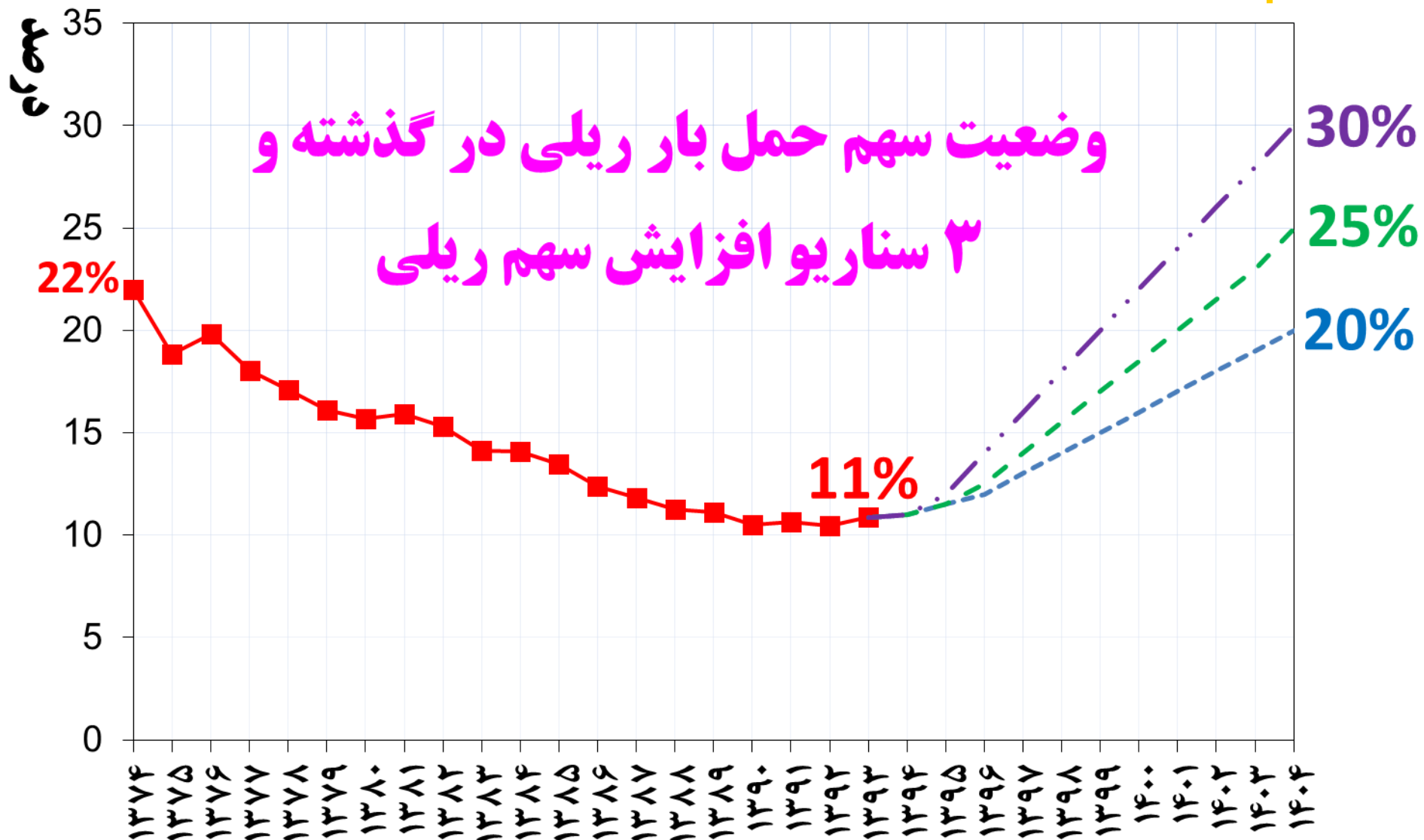
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۳- برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده (سناریوهای مختلف افزایش حمل)

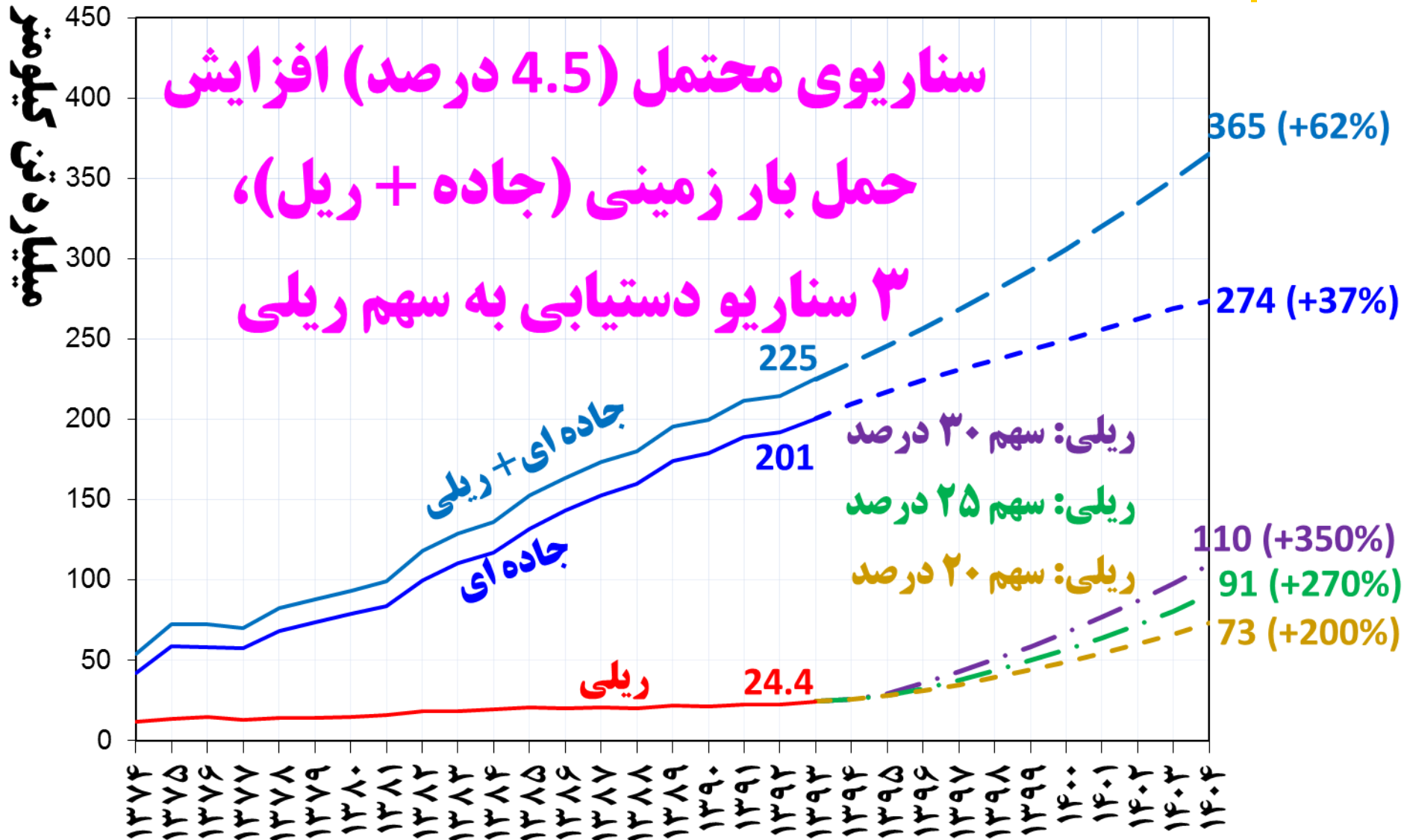
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۳- برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده (۳ سناریو دستیابی به سهم)

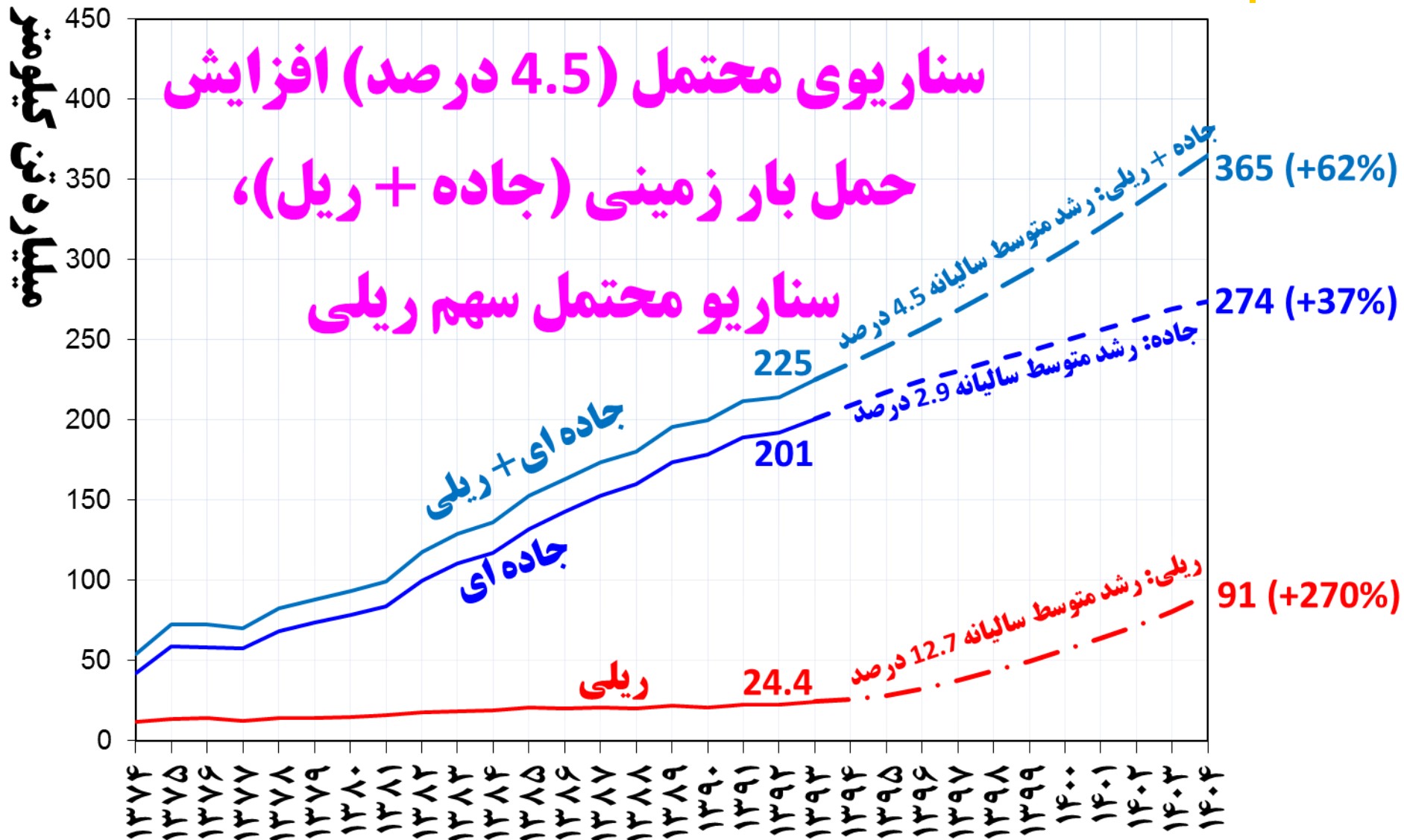
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۳- برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده (برآورد بار ریلی)

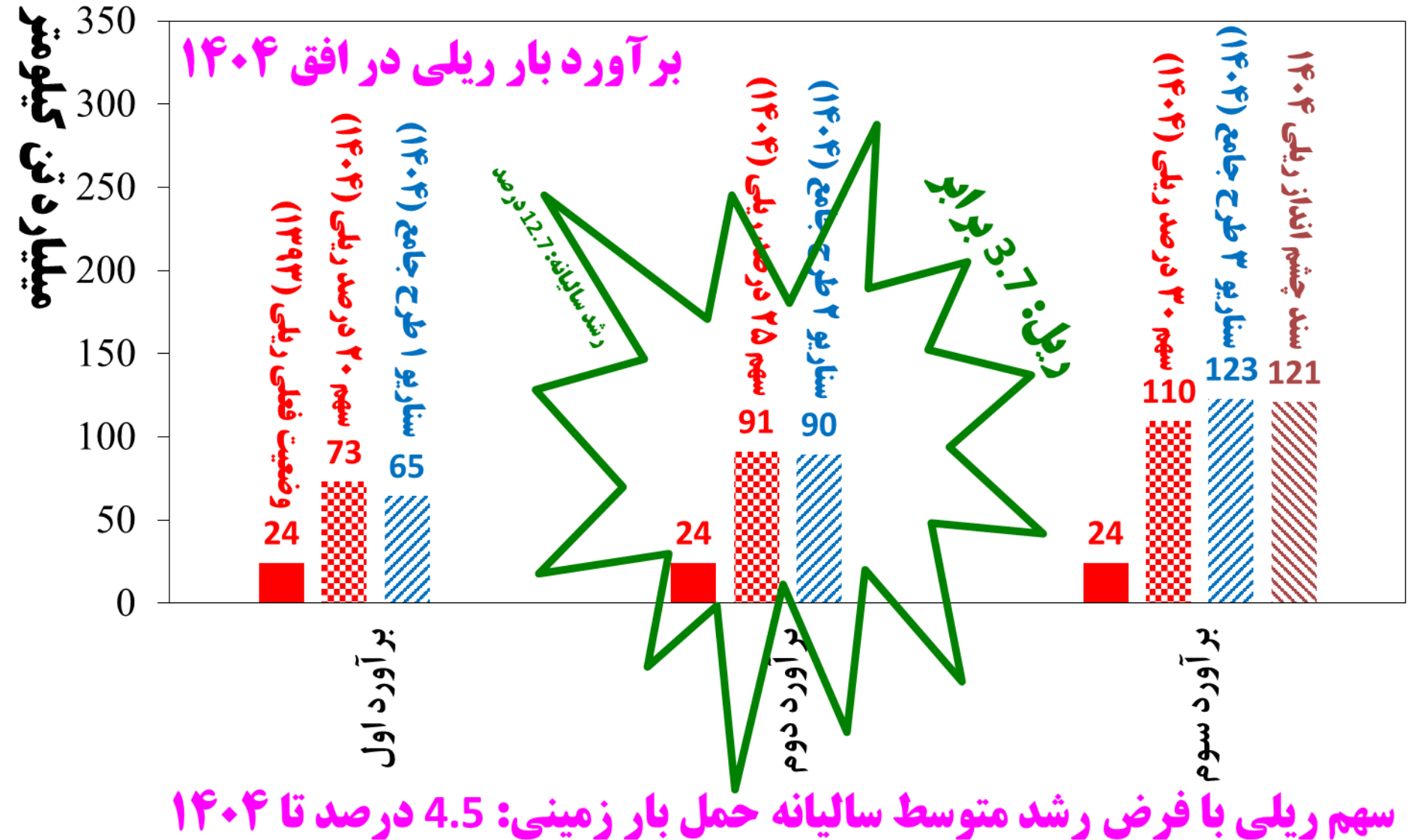
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۳- برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده (برآورد بار ریلی)

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۳- برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده (مقایسه با پیش بینی طرح جامع، سند چشم انداز ریلی)

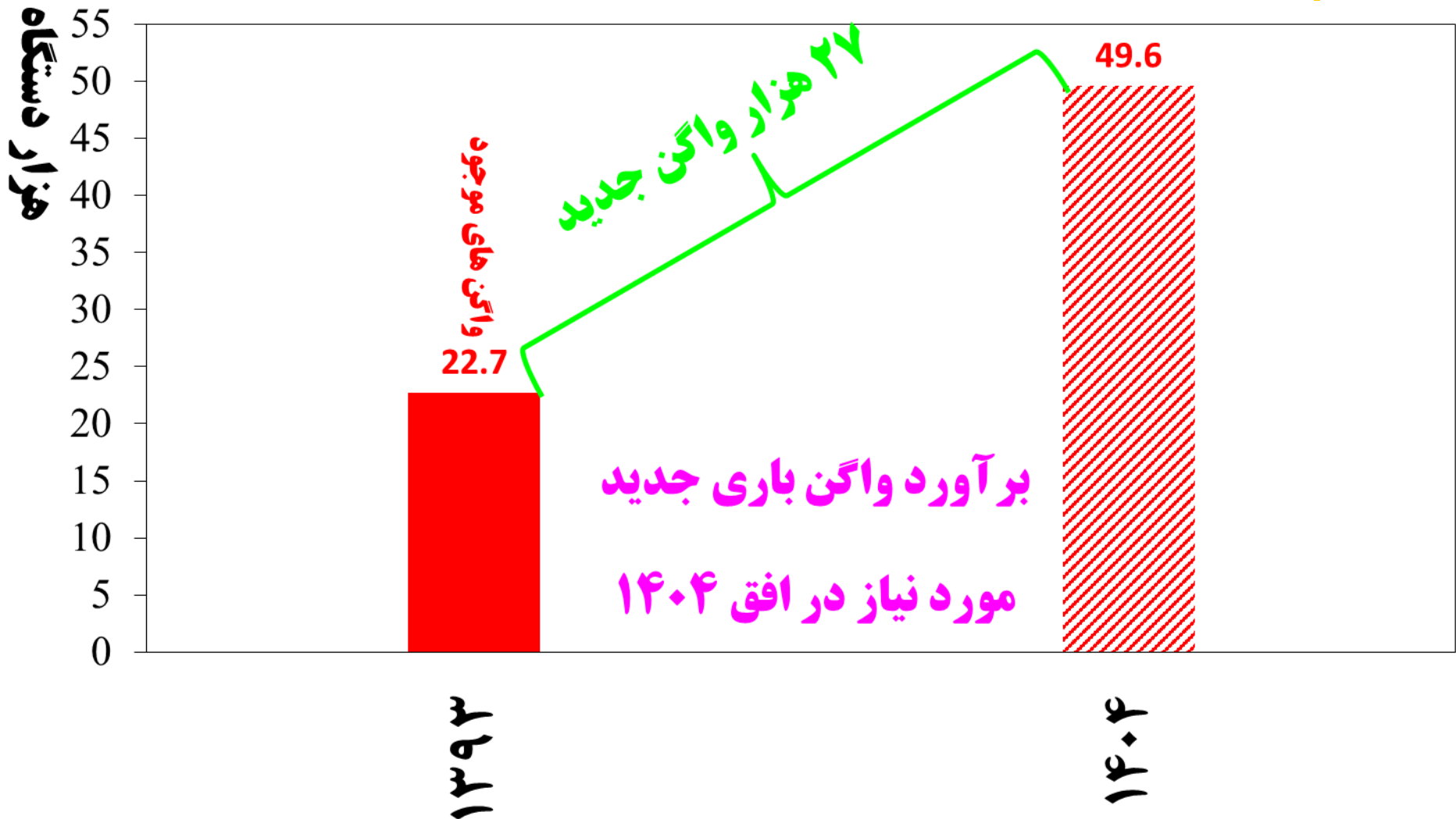
بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۳- برآورد تقاضای حمل بار در سال های آینده (جمع بندی)

- ۱) طبق جدول ۱ ماده ۶ قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت سوخت (دی ۱۳۸۶) دولت موظف بوده است به نحوی عمل نماید که سهم حمل و نقل بار ریلی برون شهری به ۳۰ درصد تا پایان سال ۱۳۸۹ برسد. بعداً این تکلیف طی ماده ۱۶۲ قانون برنامه پنجم به سال ۱۳۹۴ موکول شده است.
- ۲) در طرح جامع حمل و نقل با ۳ سناریو نسبت به پیش بینی ترافیک ریلی مبدا مقصدی در سال های مختلف و از جمله ۱۴۰۴ اقدام شده است که مقادیر حجم ریلی ارایه شده است.
- ۳) سند چشم انداز ریلی ۱۴۰۴ (شرکت راه آهن در سال ۱۳۸۸) مقدار ۱۲۱ میلیارد تن کیلومتر را بار ریلی در سال ۱۴۰۴ برآورد کرده است
- ۴) بر اساس روند گذشته، تکلیف قانونی، میزان بارهای ریل پسند ۳ سناریو دستیابی به سهم ۲۰، ۲۵ و ۳۰ بار کلی ریلی در نظر گرفته شده است که سناریو دستیابی به سهم ۲۵ درصد محتمل در نظر گرفته شده است.

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

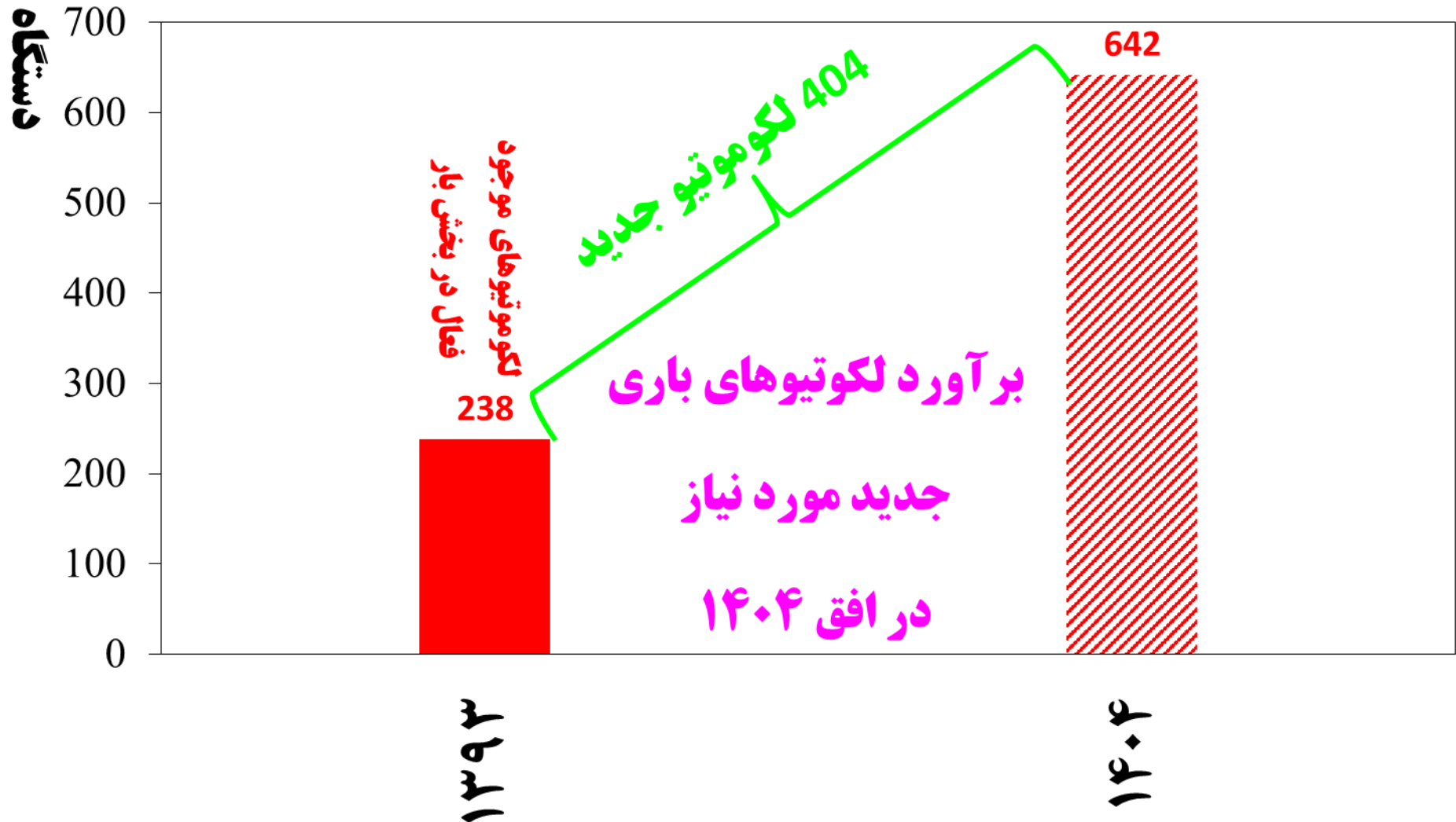
۴- لگوموتیو و واگن مورد نیاز در افق ۱۴۰۴ (واگن)

فرض: رشد سالیانه ۵ درصدی بهره وری واگن باری و عدم اسقاط شدن واگن های موجود

بررسی روند گذشته و برآورد آینده حمل بار ریلی در افق ۱۴۰۴

۴- لکوموتیو و واگن مورد نیاز در افق ۱۴۰۴ (لکوموتیو)

فرض: رشد سالیانه ۳ درصدی بهره وری لکوموتیو باری و عدم اسقاط شدن لکوموتیوهای موجود